

Aika 08.12.2025, klo 18:02 - 20:38

Paikka Laihian Nuorisoseura, os. Alkiontie 6, 66400 Laihia

Käsitellyt asiat

- § 90 Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus sekä työjärjestyksen hyväksyminen**
- § 91 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 92 Vuoden 2025 yrittäjäpalkinnon luovuttaminen**
- § 93 Kirkonseudun asemakaavan laajennus / kortteli 43**
- § 94 Kunnanhallituksen vastine arviointikertomukseen 2024**
- § 95 Lisämääräraha vuoden 2025 talousarvioon / tarkastuslautakunta**
- § 96 Talousarvio 2026, taloussuunnitelma 2027–2029 ja investointisuunnitelma 2026–2028**
- § 97 Kunnanvaltuuston kokoussuunnitelma ja kokousasiakirjat vuonna 2026**
- § 98 Valtuustoaloite / Konserniyhtiöiden valvonta ja tarkastus**
- § 99 Kokouksessa jätetyt valtuustoaloitteet**
- § 100 Pöytäkirjan nähtävillä pitäminen ja kokouksen päättäminen**

Saapuvilla olleet jäsenet

Antti Tuomela, puheenjohtaja
Timo Kamila, 1. varapuheenjohtaja
Tuomas Latva-Nikkola, 2. varapuheenjohtaja
Erkki Aro
Harry Back
Sanna Halmesmäki
Jukka Harju
Juhana Hilmola
Antti Holappa
Esa Kannelmaa
Jaakko Keto, § 90-93, 95-100
Raimo O Kinnari, § 90-93, 95-100
Teemu Knuutti
Pauliina Koskinen
Jonna Lemmetti
Hanna Lähdesmäki
Heikki Mäkinen
Miia Penttilä
Maaria Perälä
Anneli Riski
Kurth Silorinne
Esa Similä
Sauli Tuomela
Jaakko Vatiola
Marja Vettenranta
Juha Kallio, varajäsen
Mervi Leppilähti, varajäsen, § 94
Vilho Tekoniemi, varajäsen, § 93-100

Muut saapuvilla olleet

Jari Rantala, kunnanjohtaja
Maria Katajamäki, hallintokoordinaattori, sihteeri
Markku Laukkonen, sivistysjohtaja
Anu Muurimäki, tekninen johtaja
Timo Perälä, talouspäällikkö
Tommi Suvisalmi, hallinto- ja henkilöstöjohtaja
Veeti Heiska, nuorisovaltuuston edustaja
Venla Heiska, nuorisovaltuuston edustaja

Poissa

Tero Frondelius
Jenna Pääskynen

Allekirjoitukset

Antti Tuomela
Puheenjohtaja

Maria Katajamäki
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

10.12.2025

15.12.2025

Jaakko Keto
§ 90-93, 95-100

Raimo O Kinnari
§ 90-93, 95-100

10.12.2025

Teemu Knuutti
§ 94

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja on julkaistu Laihian kunnan kotisivuilla 16.12.2025.

Satu Tuurihalme, toimistosihteeri

§ 90

Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus sekä työjärjestyksen hyväksyminen

Kokouskutsu

Kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä päivää ennen valtuuston kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava kunnan verkkosivuilla. (Hallintosääntö 100 §)

Sähköinen kokouskutsu

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan lähettää sähköisesti. Tällöin kunnanhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet ja järjestelmät ovat käytettävissä. (Hallintosääntö 102 §)

Kunnanvaltuuston kokouskutsu ja esityslista julkaistiin sähköisessä kokoustyötilassa ja kunnan kotisivuilla 4.12.2025.

Lisäksi kokouskutsu julkaistiin Kyrönmaa-lehdessä 3.12.2025.

Varavaltuutetun kutsuminen

Valtuutetun, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestä valtuuston puheenjohtajalle tai sihteerille. Valtuutetun ollessa estynyt tai esteellinen on kutsuttava kuntalain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettu varavaltuutettu kokoukseen. Varavaltuutetut kutsutaan kokoukseen noudattaen heidän sijaantulojärjestystään. (Hallintosääntö 105 §)

Päätösvaltaisuus

Valtuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä. (Kuntalaki 103 §)

Ehdotus

1. Puheenjohtaja avaa kokouksen sekä toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.
2. Kunnanvaltuusto päättää hyväksyä työjärjestyksen.

Päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 18.02.

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

§ 91

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat jäsen Jaakko Keto ja jäsen Raimo O Kinnari.

Ehdotus

Kunnanvaltuusto päättää

1. valita kokoukselle kaksi pöytäkirjantarkastajaa.
2. että pöytäkirja on tarkastettava viimeistään 15.12.2025.

Päätös

1. Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin valtuutetut Jaakko Keto ja Raimo O Kinnari.
2. Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

§ 92

Vuoden 2025 yrittäjäpalkinnon luovuttaminen

LAIIdno-2025-347

Vuoden 2025 yrittäjäpalkinnon saajiksi on nimetty (kh 24.11.2025 § 282)

- Jari Kumara / T:mi Jari Kumara
- maatalousyrittäjä Juhana Hilmola.

Ehdotus

Kunnanvaltuusto luovuttaa vuoden 2025 yrittäjäpalkinnot.

Päätös

Kunnanvaltuuston pj. Antti Tuomela, kunnanhallituksen pj. Teemu Knuutti ja kunnanjohtaja Jari Rantala luovuttivat vuoden 2025 yrittäjäpalkinnot Jari Kumaralle ja Juhana Hilmolalle.

Palkintojenjaon jälkeen puheenjohtaja keskeytti kokouksen tauon ajaksi klo 18.12–18.33.

Varavaltuutettu Vilho Tekoniemi saapui kokoukseen palkintojenjaon jälkeen.

Kunnanhallitus, § 28, 17.02.2025

Kunnanhallitus, § 199, 18.08.2025

Kunnanhallitus, § 277, 24.11.2025

Kunnanvaltuusto, § 93, 08.12.2025

§ 93

Kirkonseudun asemakaavan laajennus / kortteli 43

LAIDno-2025-72

Kunnanhallitus, 17.02.2025, § 28

Valmistelijat / lisätiedot:

Anna Annila, maanmittausinsinööri, anna.annila@laihia.fi

Liitteet

- 1 Kaavaluonnos (pvm. 070225)
- 2 Kaavaselostus (pvm. 070225)
- 3 Liite 1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (pvm. 110225)
- 4 Liite 2 Havainnekuva
- 5 Liite 3 Liikenneselvitys (pvm. 100225)
- 6 Liite 4 Hulevesiselvitys (pvm. 230125)
- 7 Liite 5 Meluselvitys (pvm. 110225)

Laatimispäätös, vireilletulokuulutus, osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä valmisteluvaiheen kuuleminen

Asemakaavan laajennus koskee VT3:n ja Asematien kulmauksessa sijaitsevaa noin 1,2 hehtaarin suuruista aluetta. Alue on pääosin peltoaluetta ja pieneltä osin avohakattua puustoaluetta. Alue on yksityisessä omistuksessa ja kaavoituksen käynnistämissopimus kunnan ja maanomistajan kesken on tehty vuonna 2024.

Kaavoituksen tavoitteena on mahdollistaa kaksikerroksisten asuinrakennusten (rivitalojen) rakentaminen alueelle. Samalla selvitetään alueen liikennöintiin, hulevesiin ja maisemaan liittyvät kysymykset sekä liikenteestä aiheutuvien häiriöiden vaikutukset.

Pohjanmaan maakuntakaava 2050 on hyväksytty maakuntavaltuustossa 16.12.2024, mutta kaava ole saanut vielä lainvoimaa. Maakuntakaavassa 2050 suunnittelualue sijoittuu taajamatoimintojen alueelle (A), Vaasan kaupunkikehittämisen vyöhykkeelle (kk-1) ja Vaasan lentoaseman estevapaalle vyöhykkeelle (sv).

Kunnanvaltuuston 16.2.2015 hyväksymässä ja 12.12.2016 voimaan tullessa Kirkonseudun osayleiskaavassa suunnittelualue on osoitettu keskustatoimintojen alueena (C). Alue on kerrostalovyöhykkeen alueella (ak/V), jonka sisäpuolella uusien rakennusten maksimikerrosluku on II lukuun ottamatta AK ja C-alueita, joilla se on V.

Suunnittelualue rajautuu valtatiehen, asuinpientalojen ja maatilojen alueeseen (A) ja maatalousalueeseen (MT). Suunnittelualueen läheisyydessä, alueelta koilliseen on säilytettävä rakennus (s/15).

Kunnan on tiedotettava asukkailleen kunnassa vireillä olevista asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä, tehdyistä ratkaisuksista ja niiden

vaikutuksista. Kunnan on laadittava tarvittaessa katsauksia kunnan palveluja, taloutta, ympäristönsuojelua ja maankäyttöä koskevista asioista. Asukkaille on myös tiedotettava, millä tavoin asioista voi esittää kysymyksiä ja mielipiteitä valmistelijoille ja päättäjille. (Kuntalaki § 29)

Kaavoituksen vireilletulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista ja osallistumis- ja arviointimenettelystä. Ilmoittaminen on järjestettävä kaavan tarkoituksen ja merkityksen kannalta sopivalla tavalla. Ilmoittaminen voi tapahtua myös kaavoituskatsauksesta tiedottamisen yhteydessä. (Alueidenkäyttölaki § 63)

Laihian kunnassa lakimääräistä kuulemista on täydennetty siten, että suunnittelualueen ja sen välittömän vaikutusalueen osallisille lähetetään tieto asemakaavan vireilletulosta kirjeitse.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Rantala, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää

1. Kirkonseudun asemakaavan laajennuksen käynnistämisestä korttelissa 43.
2. hyväksyä kaavaluonnoksen (päiväty 7.2.2025) ja asettaa sen sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman (päiväty 11.2.2025) laatimisvaiheen kuulemista varten nähtäville 30 pv:n ajaksi alueidenkäyttölain 62 §:n ja MRA 30 §:n mukaisesti.
3. että suunnittelualueen osallisille lähetetään tieto kirjeitse asemakaavan luonnosvaiheesta.
4. pyytää kaavaluonnoksesta lausunnot seuraavilta tahoilta:
 - Elisa Oyj
 - Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
 - Laihian kunta, tekninen lautakunta
 - Pohjanmaan liitto
 - Pohjanmaan museo
 - Pohjanmaan pelastuslaitos
 - Poronkankaan Vesi Oy
 - Telia Oyj
 - Vaasan kaupunki, ympäristöosasto / terveysvalvonta
 - Vaasan Sähköverkko Oy
 - Väylävirasto.

Kokouskäsittely

Asiantuntijaksi kokoukseen saapui maanmittausinsinööri Anna Annila.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus, 18.08.2025, § 199

Valmistelijat / lisätiedot:

Anna Annila, maanmittausinsinööri, anna.annila@laihia.fi

Liitteet

- 1 Kaavaehdotus (pvm. 070825)
- 2 Kaavaselostus (pvm. 080825)
- 3 Liite 5 Meluselvitys (pvm. 120525)
- 4 Liite 6 Asemakaavan seurantalomake (pvm. 080825)

Ehdotusvaiheen kuuleminen

Asemakaavaluonnos on pidetty AKL 62 §:n ja MRA 30 §:n mukaisesti nähtävillä 5.3.–6.4.2025. Määräaikaan mennessä kaavaluonnoksesta saatiin seitsemän (7) lausuntoa seuraavasti:

- Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, 2.4.2025
- Laihian kunta, tekninen lautakunta, 18.3.2025 § 24
- Pohjanmaan museo, 3.4.2025
- Poronkankaan Vesi Oy, 5.3.2025
- Telia Finland Oy, 4.3.2025 (*ei lausuttavaa*)
- Vaasan kaupunki, ympäristöosasto / terveysturvallisuus 19.3.2025 (*ei huomautettavaa*)
- Vaasan Sähköverkko Oy, 5.3.2025.

Pohjanmaan liitto ilmoitti 20.3.2025, ettei se anna lausuntoa kaavaluonnoksesta.

Mielipiteitä saatiin kolme (3) kappaletta.

Kaavanlaatijan vastineet annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin löytyvät kaavaselostuksen sivuilta 13–17.

Saatujen lausuntojen pohjalta kaava-aineistoa on muokattu mm. seuraavien kohtien osalta:

- Lisätty Maunulanraitin ja korttelin 43 väliin kapea suojaviheralue (EV).
- Lisätty kaavamääräys, joka sallii huoltoa palvelevien rakennelmien, kuten muuntamon, sijoittamisen kaavoitetulle alueelle.
- Täydennetty melulta suojaavia kaavamääräyksiä vaatien valtatiepuoleisille parvekkeille ja terasseille lasitukset sekä rakenteille vaatimusten mukaiset äänieristävyydet.
- Päivitetty meluselvitystä siten, että mallinnuksessa valtatiepuoleisilla nopeusrajoitus on 80 km/h, kun se aikaisemmassa versiossa oli 60 km/h.
- Lisätty hulevesiä koskevia kaavamääräyksiä.
- Lisätty kaavamääräys rakennusten sopeuttamisesta ympäristöön julkisivumateriaalien ja väriyksen osalta.

Kaavaselostuksen

- liite 1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (pvm. 110225)
- liite 2 Havainnekuva
- liite 3 Liikenneselvitys (pvm. 100225)
- liite 4 Hulevesiselvitys (pvm. 230125)

löytyvät kunnanhallituksen 17.2.2025 § 28 liitteistä.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Rantala, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää

1. merkitä saapuneet lausunnot ja mielipiteet tiedoksi.
2. asettaa asemakaavaehdotuksen (päivätty 7.8.2025) virallisesti nähtäville AKL 65 §:n ja MRA 27 §:n mukaisesti. Suunnittelualueen ja sen välittömän vaikutusalueen osallisille lähetetään tieto kirjeitse asemakaavan ehdotusvaiheesta.
3. pyytää asemakaavaehdotuksesta lausunnot seuraavilta tahoilta:
 - Elisa Oyj
 - Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
 - Laihian kunta, tekninen lautakunta
 - Pohjanmaan museo
 - Pohjanmaan pelastuslaitos
 - Poronkankaan Vesi Oy
 - Telia Oyj
 - Vaasan kaupunki, ympäristöosasto / terveysturvallisuus
 - Vaasan Sähköverkko Oy.

Kokouskäsittely

Asiantuntijaksi kokoukseen saapui maanmittausinsinööri Anna Annila.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus, 24.11.2025, § 277

Valmistelijat / lisätiedot:

Anna Annila, maanmittausinsinööri, anna.annila@laihia.fi

Liitteet

- 1 Kaavaehdotus (pvm. 070825)
- 2 Kaavaselostus (pvm. 080825, tarkistukset kh 241125)

Hyväksymisvaihe

Korttelin 43 asemakaavaehdotus on pidetty AKL 65 §:n ja MRA 27 §:n mukaisesti virallisesti nähtävillä ajalla 3.9.–3.10.2025.

Asemakaavaehdotuksesta saatiin seitsemän (7) lausuntoa seuraavasti:

- Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, 3.10.2025
- Laihian kunta, tekninen lautakunta, 8.10.2025 § 87 (Ei huomautettavaa)
- Pohjanmaan museo, 2.10.2025 (Ei huomautettavaa)
- Pohjanmaan pelastuslaitos, 16.9.2025
- Telia Finland Oyj, 29.8.2025 (Ei lausuttavaa)
- Vaasan kaupunki, ympäristöosasto / terveysturvallisuus, 15.9.2025 (Ei huomautettavaa)
- Vaasan Sähköverkko Oy, 17.9.2025 (Todettu, että huomioitu muuntamon rakentaminen yleisellä kaavamääräyksellä)

Kaavanlaatijan vastineet lausuntoihin löytyvät kaavaselostuksen sivuilta 18–19.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus pyysi huomioimaan valtatie 3 suoja-alueen, joka mitataan lähimmän ajoradan keskilinjasta. Asiasta käydyn keskustelun jälkeen rakennusalueen rajausta säilytettiin ennallaan, sillä sen mukainen rakentaminen ei aiheuta vaaraa liikenneturvallisuukselle tai haittaa tienpitoa. ELY-keskus toivoi myös tietoa siitä, miten alueen vesihuolto järjestetään. Tästä on lisätty tietoa kaavaselostukseen.

Pohjanmaan pelastuslaitos lausui, että rakentamisen yhteydessä tulee huomioida riittävät palo-osastoinnit, mikäli rakennusten välinen etäisyys on alle kahdeksan (8) metriä. Nämä tullaan huomioimaan rakentamislupavaiheessa.

Kaavaselostuksen

- liite 1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (pvm. 110225)
- liite 2 Havainnekuva
- liite 3 Liikenneselvitys (pvm. 100225)
- liite 4 Hulevesiselvitys (pvm. 230125)

löytyvät kunnanhallituksen 17.2.2025 § 28 liitteistä.

Kaavaselostuksen

- liite 5 Meluselvitys (pvm. 120525)
- liite 6 Asemakaavan seurantalomake (pvm. 080825)

löytyvät kunnanhallituksen 18.8.2025 § 199 liitteistä.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Rantala, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää

1. merkitä saapuneet lausunnot tiedoksi.
2. ehdottaa kunnanvaltuustolle, että Kirkonseudun asemakaavan laajennus korttelissa 43, hyväksytään liitteenä olevan asemakaavaehdotuksen (päiväty 7.8.2025) ja liitteenä olevan kaavaselostuksen (päiväty 8.8.2025, tarkistukset kh:ssa 24.11.2025) mukaisena.

Kokouskäsittely

Asiantuntijaksi kokoukseen saapui maanmittausinsinööri Anna Annila.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanvaltuusto, 08.12.2025, § 93

Liitteet

- 1 Kaavaehdotus (pvm. 070825)
- 2 Kaavaselostus (pvm. 080825, tarkistukset kh 241125)
- 3 Liite 1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (pvm. 110225)
- 4 Liite 2 Havainnekuva
- 5 Liite 3 Liikenneselvitys (pvm. 100225)
- 6 Liite 4 Hulevesiselvitys (pvm. 230125)
- 7 Liite 5 Meluselvitys (pvm. 120525)
- 8 Liite 6 Asemakaavan seurantalomake (pvm. 080825)

Kirkonseudun asemakaavan laajennuksen (kortteli 43) kaavaehdotus on pidetty virallisesti nähtävillä 3.9.–3.10.2025. Kaavaehdotuksesta saatiin seitsemän (7) lausuntoa. Vastineet lausuntoihin löytyvät kaavaselostuksesta. Kaavaa ei ollut tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Kunnanhallitus on päättänyt 24.11.2025 § 277 merkitä saapuneet lausunnot tiedoksi ja ehdottaa kunnanvaltuustolle Kirkonseudun asemakaavan laajennuksen hyväksymistä.

Ehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että Kirkonseudun asemakaavan laajennus korttelissa 43 hyväksytään liitteenä olevan asemakaavaehdotuksen (päiväty 7.8.2025) ja liitteenä olevan kaavaselostuksen (päiväty 8.8.2025, tarkistukset kh:ssa 24.11.2025) mukaisena.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Tiedoksi

Maanmittausinsinööri

Tarkastuslautakunta, § 42, 10.06.2025

Kunnanvaltuusto, § 55, 16.06.2025

Kunnanhallitus, § 243, 29.09.2025

Kunnanhallitus, § 250, 27.10.2025

Tarkastuslautakunta, § 78, 17.11.2025

Kunnanvaltuusto, § 94, 08.12.2025

§ 94

Kunnanhallituksen vastine arviointikertomukseen 2024

LAIDno-2025-64

Tarkastuslautakunta, 10.06.2025, § 42

Valmistelijat / lisätiedot:

Johanna Raunio, KPMG, johanna.raunio@kpmg.fi

Liitteet

1 Arviointikertomus 2024

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisena pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista. (Kuntalaki 121 §)

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Mäkinen

Tarkastuslautakunta

1. hyväksyy ja allekirjoittaa arviointikertomuksen 2024.
2. lähettää arviointikertomuksen kunnanvaltuuston käsiteltäväksi.

Päätös

1. Arviointikertomus 2024 hyväksyttiin ja allekirjoitettiin.
2. Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Arviointikertomus 2024 lisätään pöytäkirjaan liitteeksi.

Kunnanvaltuusto, 16.06.2025, § 55

Liitteet

1 Arviointikertomus 2024

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisena pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista. (Kuntalaki 121 §)

Ehdotus

Tarkastuslautakunta ehdottaa kunnanvaltuustolle, että se käsittelee arviointikertomuksen 2024.

Kokouskäsittely

Tarkastuslautakunnan pj. Heikki Mäkinen käytti puheenvuoron ja esitteli arviointikertomuksen vuodelta 2024.

Puheenjohtaja keskeytti kokouksen päätöksenteon jälkeen tauon ajaksi klo 19.11–19.31.

Päätös

Arviointikertomus vuodelta 2024 päätettiin merkitä tiedoksi.

Esteellisyys

Valtuutettu Jaakko Keto poistui kokouksesta pykälän ajaksi. Kedon tilalle kokoukseen saapui 1. varavaltuutettu Juha Kallio.

Kunnanhallitus, 29.09.2025, § 243

Valmistelijat / lisätiedot:

Jari Rantala, kunnanjohtaja, jari.rantala@laihia.fi

Liitteet

1 Arviointikertomuksen vastine

Oheismateriaali

1 Arviointikertomus 2024

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisena pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. (Kuntalaki 121 §)

Tarkastuslautakunta on pyytänyt kunnanhallituksen vastaukset 30.9.2025 mennessä arviointikertomuksessa esille tulleisiin asioihin.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Rantala, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää antaa tarkastuslautakunnalle liitteenä olevan selvityksen ja tiedot toimenpiteistä, joihin on ryhdytty vuoden 2024 arviointikertomuksessa esitettyjen huomioiden osalta.

Esittelijän kokouksessa muuttama ehdotus

Kunnanhallitus päättää palauttaa asian uudelleen valmisteluun.

Kokouskäsittely

Asia käsiteltiin § 235 jälkeen.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus, 27.10.2025, § 250

Valmistelijat / lisätiedot:

Jari Rantala, kunnanjohtaja, jari.rantala@laihia.fi

Liitteet

1 Arviointikertomuksen vastine (kh 271025)

Oheismateriaali

1 Arviointikertomus 2024

Kunnanhallitus päätti 29.9.2025 § 243 palauttaa vuoden 2024 arviointikertomuksen vastineen uudelleen valmisteluun.

Vastinetta on tarkistettu toimialoittain.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Rantala, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää antaa tarkastuslautakunnalle liitteenä olevan selvityksen ja tiedot toimenpiteistä, joihin on ryhdytty vuoden 2024 arviointikertomuksessa esitettyjen huomioiden osalta.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti vastineeseen tehdyin tarkennuksin.

Vastine kunnanhallituksen hyväksymässä muodossa vaihdetaan pöytäkirjan liitteeksi.

Esteellisyys

Jäsen Jaakko Keto poistui kokouksesta pykälän ajaksi (palvelussuhdejäävi/Keto toimi kunnassa talouspäällikön virassa 14.8.2023–3.1.2025).

Tarkastuslautakunta, 17.11.2025, § 78

Valmistelijat / lisätiedot:

Jonathan Biskop, KPMG, jonathan.biskop@laihia.fi

Liitteet

1 Arviointikertomuksen vastine (kh 271025)

Oheismateriaali

1 Arviointikertomus 2024

Kunnanhallitus päätti 29.9.2025 § 243 palauttaa asian uudelleen valmisteluun ja vastine käsiteltiin kunnanhallituksen kokouksessa 27.10.2025.

Tarkastuslautakunta käy läpi kunnanhallituksen vastaukset arviointikertomuksessa 2024 esitettyihin kysymyksiin ja valmistelee vastineen esittelyn kunnanvaltuustolle.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Mäkinen

Tarkastuslautakunta käsittelee kunnanhallituksen antamat vastaukset arviointikertomuksessa 2024 esitettyihin kysymyksiin.

Kokouskäsitely

Todettiin, että päätös tehtiin siitä huolimatta, että vastauksia ei saatu kunnanhallitukselta määräaikaan 30.9.2025 mennessä ja vastine ei ollut muodollisesti oikein (allekirjoitukset ja päivämäärä puuttuivat asiakirjasta).

Toiseksi pöytäkirjantarkastajaksi Kinnarin tilalle valittiin jäsen Tanja Luoma.

Päätös

Merkittiin kunnanhallituksen vastine tiedoksi ja päätettiin viedä se kunnanvaltuustolle tiedoksi.

Esteellisyys

Jäsenet Raimo O Kinnari ja Päivi Miskala (jäävejä/ toimivat kunnanhallituksen jäseninä 31.5.2025 asti) poistuivat kokouksesta pykälän ajaksi.

Kunnanvaltuusto, 08.12.2025, § 94

Liitteet

1 Arviointikertomuksen vastine (kh 271025)

Oheismateriaali

1 Arviointikertomus 2024

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisena pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista. Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. (Kuntalaki 121 §)

Tarkastuslautakunta on käsitellyt 17.11.2025 § 78 kunnanhallituksen antaman vastineen arviointikertomukseen 2024 ja päättänyt antaa sen kunnanvaltuustolle tiedoksi.

Ehdotus

Tarkastuslautakunta ehdottaa kunnanvaltuustolle, että kunnanhallituksen vastine merkitään tiedoksi.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Toiseksi pöytäkirjantarkastajaksi Kedon tilalle valittiin valtuutettu Teemu Knuutti.

Esteellisyys

Valtuutetut Jaakko Keto ja Raimo O Kinnari poistuivat kokouksesta pykälän ajaksi. Kedon tilalle kokoukseen tuli 3. varavaltuutettu Mervi Leppilahti.

Tarkastuslautakunta, § 67, 27.10.2025

Kunnanhallitus, § 279, 24.11.2025

Kunnanvaltuusto, § 95, 08.12.2025

§ 95

Lisämääräraha vuoden 2025 talousarvioon / tarkastuslautakunta

LAIDno-2025-336

Tarkastuslautakunta, 27.10.2025, § 67

Valmistelijat / lisätiedot:

Jonathan Biskop, KPMG, jonathan.biskop@laihia.fi

Toimielimet seuraavat ja raportoivat talousarvion toteutumista säännöllisesti. (Hallintosäntö 72 §)

Talousarvioon tehtävät mahdolliset muutokset on esitettävä valtuustolle siten, että valtuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana. (Hallintosäntö 74 §)

Raportin mukaan tarkastuslautakunnan talousarvio on ylittynyt 3 043 € per 21.10.2025. Syynä tähän oli keväällä 2025 suoritettujen tarkastusten laajuus. Lisäksi tarkastuslautakunnan koulutus 30.10.2025 tulee myös vaikuttamaan vuoden 2025 toteumaan. Näiden arvioitu laskennallinen vaikutus huomioiden toteuma per 21.10.2025 ja koulutus 30.10.2025 on n. 14 300 € vuoden loppuun mennessä.

Talousarvion muutokset tullaan käsittelemään kootusti kunnanhallituksessa 24.11.2025 ja edelleen kunnanvaltuustossa 8.12.2025.

Oheismateriaali: Tarkastuslautakunnan määrärahojen tilanne per 21.10.2025

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Mäkinen

Tarkastuslautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että sille myönnetään 14 300 €:n suuruinen lisämääräraha vuodelle 2025.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus, 24.11.2025, § 279

Talousarvioon tehtävät mahdolliset muutokset on esitettävä valtuustolle siten, että valtuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana (hallintosäntö 74 §).

Raportin mukaan tarkastuslautakunnan talousarvio on ylittynyt 3 043 € (21.10.2025). Syynä tähän oli keväällä 2025 suoritettujen tarkastusten laajuus. Lisäksi tarkastuslautakunnan koulutus 30.10.2025 tulee myös vaikuttamaan vuoden 2025 toteumaan. Näiden arvioitu laskennallinen vaikutus huomioiden toteuma on noin 14 300 € vuoden loppuun mennessä.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Rantala, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää ehdottaa kunnanvaltuustolle, että

1. tarkastuslautakunnan vuoden 2025 talousarvion käyttötalousosaan myönnetään 14 300 €:n lisämäärä.
2. lisämääräraha katetaan lainarahoituksella.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanvaltuusto, 08.12.2025, § 95

Talousarvioon tehtävät mahdolliset muutokset on esitettävä valtuustolle siten, että valtuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana (hallintosäntö 74 §).

Raportin mukaan tarkastuslautakunnan talousarvio on ylittynyt 3 043 € (21.10.2025). Syynä tähän oli keväällä 2025 suoritettujen tarkastusten laajuus. Lisäksi tarkastuslautakunnan koulutus 30.10.2025 tulee myös vaikuttamaan vuoden 2025 toteumaan. Näiden arvioitu laskennallinen vaikutus huomioiden toteuma on noin 14 300 € vuoden loppuun mennessä.

Ehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että

1. tarkastuslautakunnan vuoden 2025 talousarvion käyttötalousosaan myönnetään 14 300 €:n lisämäärä.
2. lisämääräraha katetaan lainarahoituksella.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus, § 120,09.06.2025
Kunnanhallitus, § 280,24.11.2025
Kunnanhallitus, § 297,01.12.2025
Kunnanvaltuusto, § 96, 08.12.2025

§ 96

Talousarvio 2026, taloussuunnitelma 2027–2029 ja investointisuunnitelma 2026–2028

LAIDno-2025-200

Kunnanhallitus, 09.06.2025, § 120

Valmistelijat / lisätiedot:

Timo Perälä, talouspäällikkö, timo.perala@laihia.fi

Tilinpäätös 2024 on alijäämäinen siten, että kumulatiiviseksi alijäämäksi muodostuu 30 856 euroa. Talousarvion seuraavat kaksi vuotta ovat myös alijäämäisiä, joten kumulatiivinen alijäämä asettaa vaatimuksia tulevien vuosien taloudelle. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Kunnanvaltuusto on hyväksynyt talouden tasapainottamiseksi toimenpideohjelman vuosille 2024–2027. Talousarvio 2025, taloussuunnitelma ja investointisuunnitelma 2026–2027 ovat laadittu ao. toimenpideohjelman pohjalta. Talouden tasapainottaminen edellyttää toimenpideohjelman päivittämistä ja lisätoimenpiteitä vuoden 2025 aikana.

Alueelle suunnitellut energiainvestoinnit ovat siirtyneet vuodella eteenpäin. TE-palvelu-uudistuksessa kuntien rahoitusvastuu työttömyysetuuksista laajeni merkittävästi. Kunnan verotulojen arvioidaan kasvavan ja samoin ennakoivissa laskelmissa on nousua valtionosuuksissa. Asukasluvun lasku on tasaantunut ja on tällä hetkellä 7 657 (+1). Kuntaan ollaan rakentamassa uutta yritystilaa ja asuintalo- sekä teollisuustontteja on tulossa lisää.

Kunnan suurin toimintakulu on henkilöstömenot, joka on Laihialla 62 % kuluista. Pakollisia kuluja on 22 % ja muita kuluja on 16 %. Tuo 16 % kuluista on ainoa, josta voidaan leikata ilman isoja rakenteellisia muutoksia. Mutta siihen kuuluvat kaikki liikuntapalvelut, kulttuuripalvelut, teiden kunnossapito, yleiset alueet, kaikki tuet jne. Vähentäminen tai leikkaaminen niistä on hankalaa.

Talousarvion laatimista varten tarvitaan linjauksia alijäämän kattamiseen.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Rantala, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää antaa linjaukset talouden tasapainottamisen toimenpideohjelman päivittämiseksi ja muista ratkaisuista talousarvion laatimista varten.

Kokouskäsittely

Asiantuntijoiksi kokoukseen saapuivat sivistysjohtaja Markku Laukkonen, tekninen johtaja Jari Mansikka-aho, hallinto- ja henkilöstöjohtaja Kaija Metsänranta ja talouspäällikkö Timo Perälä.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus, 24.11.2025, § 280

Valmistelijat / lisätiedot:

Jari Rantala, kunnanjohtaja, jari.rantala@laihia.fi

Liitteet

1 TA 2026

Tilinpäätös 2024 oli alijäämäinen siten, että kumulatiiviseksi alijäämäksi muodostui 30 856 euroa. Vuoden 2025 tulos tulee olemaan myös alijäämäinen, joten kumulatiivinen alijäämä tulee kasvamaan. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Kunnanvaltuusto on hyväksynyt talouden tasapainottamiseksi toimenpideohjelman vuosille 2024–2027. Tasapainotussuunnitelmaa on täydennetty syksyn 2025 aikana. Talousarvio 2026, taloussuunnitelma ja investointisuunnitelma 2027–2028 on laadittu tasapainotussuunnitelman pohjalta.

Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa viimeistään vuoden 2029 aikana. Kattaminen tullaan toteuttamaan osana taloussuunnitelmaa. Säästöjä ja lisätuloja haetaan toimenpideohjelman keinojen lisäksi vuosina 2027–2029 henkilöstökulujen, palvelujen oston ja avustusten leikkaamisella sekä maksujen korottamisella. Toimilla tavoitellaan 2,8 miljoonan euron yhteisvaikutusta.

Palkat tulevat nousemaan 9,6 % ajalla 1.6.2025–1.2.2028. Kunnan suurin toimintameno on henkilöstökulut, jotka ovat Laihialla 61 % toimintakuluista.

Vuonna 2026 on arvioitu saatavan toimintatuottoja 3,79 miljoonaa euroa, verotuloja 20,47 miljoonaa euroa ja valtionosuuksia 4,31 miljoonaa euroa. Toimintakulut ovat 26,82 miljoonaa euroa ja toimintakate on -23,03 miljoonaa euroa. Vuosikatteen muodostuu 1,22 miljoonaa euroa. Poistoja on 2,17 miljoonaa euroa, joten tilikauden alijäämäksi muodostuu 0,95 miljoonaa euroa.

Investoinnit ovat vuonna 2026 noin 1,64 miljoonaa euroa, vuonna 2027 noin 1,78 miljoonaa euroa ja vuonna 2028 noin 2,26 miljoonaa euroa.

Yhteistyötoimikunta käsittelee talousarvioesitystä 2.12.2025.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Rantala, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää

1. ehdottaa kunnanvaltuustolle, että kunnanvaltuusto hyväksyy vuoden 2026 talousarvion, vuosien 2027–2029 taloussuunnitelman sekä investointisuunnitelman 2026–2028 liitteen mukaisena.
2. oikeuttaa talouspäällikön tekemään talousarviokirjaan mahdollisia teknisiä korjauksia.

Esittelijän kokouksessa muuttama ehdotus

Kunnanhallitus päättää palauttaa asian uudelleen valmisteluun.

Kokouskäsittely

Asiantuntijaksi kokoukseen saapuivat sivistysjohtaja Markku Laukkonen ja tekninen johtaja Anu Muurimäki.

Puheenjohtaja keskeytti kokouksen asian käsittelyn aikana tauon ajaksi klo 18.03–18.16.

Hallinto- ja henkilöstöjohtaja Tommi Suvisalmi oli poistuneena kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 18.16–18.20.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus, 01.12.2025, § 297

Valmistelijat / lisätiedot:

Jari Rantala, kunnanjohtaja, jari.rantala@laihia.fi

Liitteet

1 TA2026

2 TA2026 (kh hyväksymä)

Kunnanhallitus päätti 24.11.2025 § 280 palauttaa talousarvion 2026 uudelleen valmisteluun.

Talousarvioon on korjattu sisäisen laskutuksen tietoja, päivitetty tehtäväaluekohtaisia toiminta-ajatuksia ja tavoitteita sekä tehty teknisiä korjauksia.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Rantala, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää

1. ehdottaa kunnanvaltuustolle, että kunnanvaltuusto hyväksyy vuoden 2026 talousarvion, vuosien 2027–2029 taloussuunnitelman sekä investointisuunnitelman 2026–2028 liitteen mukaisena.
2. oikeuttaa talouspäällikön tekemään talousarviokirjaan mahdollisia teknisiä korjauksia.

Kokouskäsittely

Talousarviokirjaan tehtiin pieniä tekstitarkennuksia sekä korjauksia sisäisiin vuokriin. Talousarvio 2026, taloussuunnitelma 2027–2029 sekä investointisuunnitelma 2026–2028 hyväksyttiin kokouksessa esiin tulleiden tarkennusten mukaisena ja lisätään liitteeksi 2.

Asiantuntijaksi kokoukseen saapuivat tekninen johtaja Anu Muurimäki ja talouspäällikkö Timo Perälä.

Jäsen Maaria Perälä oli poistuneena kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 19.40–19.42.

Päätös

1. Päätettiin ehdottaa kunnanvaltuustolle, että vuoden 2026 talousarvio, vuosien 2027–2029 taloussuunnitelma sekä investointisuunnitelma 2026–2028 hyväksytään liitteen 2 mukaisena.
2. Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanvaltuusto, 08.12.2025, § 96

Liitteet

1 TA2026 (kv hyväksymä)

Tilinpäätös 2024 oli alijäämäinen siten, että kumulatiiviseksi alijäämäksi muodostui 30 856 euroa. Vuoden 2025 tulos tulee olemaan myös alijäämäinen, joten kumulatiivinen alijäämä tulee kasvamaan. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Kunnanvaltuusto on hyväksynyt talouden tasapainottamiseksi toimenpideohjelman vuosille 2024–2027. Tasapainotussuunnitelmaa on täydennetty syksyn 2025 aikana. Talousarvio 2026, taloussuunnitelma ja investointisuunnitelma 2027–2028 on laadittu tasapainotussuunnitelman pohjalta.

Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa viimeistään vuoden 2029 aikana. Kattaminen tullaan toteuttamaan osana taloussuunnitelmaa. Säästöjä ja lisätuloja haetaan toimenpideohjelman keinojen lisäksi vuosina 2027–2029 henkilöstökulujen, palvelujen oston ja avustusten leikkaamisella sekä maksujen korottamisella. Toimilla tavoitellaan 2,8 miljoonan euron yhteisvaikutusta.

Palkat tulevat nousemaan 9,6 % ajalla 1.6.2025–1.2.2028. Kunnan suurin toimintameno on henkilöstökulut, jotka ovat Laihialla 61 % toimintakuluista.

Vuonna 2026 on arvioitu saatavan toimintatuottoja 3,80 miljoonaa euroa, verotuloja 20,47 miljoonaa euroa ja valtionosuuksia 4,31 miljoonaa euroa. Toimintakulut ovat 26,82 miljoonaa euroa ja toimintakate on -23,02 miljoonaa euroa. Vuosikatteen muodostuu 1,23 miljoonaa euroa. Poistoja on 2,17 miljoonaa euroa. Tilikauden alijäämäksi muodostuu 0,94 miljoonaa euroa.

Investoinnit ovat vuonna 2026 noin 2,17 miljoonaa euroa, vuonna 2027 noin 1,70 miljoonaa euroa ja vuonna 2028 noin 1,60 miljoonaa euroa.

Kunnanhallitus on käsitellyt talousarviota kokouksissaan 24.11.2025 § 280 ja 1.12.2025 § 297 ja päättänyt ehdottaa kunnanvaltuustolle sen hyväksymistä. Yhteistyötoimikunta käsiteli talousarvioesityksen kokouksessaan 2.12.2025.

Ehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että vuoden 2026 talousarvio, vuosien 2027–2029 taloussuunnitelma sekä investointisuunnitelma 2026–2028 hyväksytään liitteen mukaisena.

Kokouskäsittely

Puheenjohtaja ehdotti käsittelyjärjestykseksi seuraavaa:

Ennen talousarvion yksityiskohtaista käsittelyä kunnanjohtaja, talouspäällikkö ja kunnanhallituksen pj. käyttävät puheenvuorot. Tämän jälkeen pidetään ryhmäpuheenvuorot ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä, käydään yleiskeskustelu ja kunnanvaltuuston pj. käyttää puheenvuoron. Puheenvuorojen jälkeen siirrytään yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Puheenjohtajan ehdotus käsittelyjärjestykseksi hyväksyttiin.

Kunnanjohtaja Jari Rantala ja talouspäällikkö Timo Perälä käyttivät puheenvuorot.

Puheenjohtaja keskeytti kokouksen tauon ajaksi klo 19.04–19.09.

Kunnanhallituksen pj. Teemu Knuutti käytti puheenvuoron.

Keskusta-KD -valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuoron käytti valtuutettu Hanna Lähdesmäki.

Laihian Kokoomus -valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuoron käytti valtuutettu Jaakko Keto.

Laihian Demarit -valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuoron käytti valtuutettu Jonna Lemmetti.

Vasemmisto/Vihreät -valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuoron käytti valtuutettu Raimo O Kinnari.

Laihian Perussuomalaiset -valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuoron käytti valtuutettu Esa Kannelmaa.

Puheenjohtaja avasi yleiskeskustelun. Valtuutetut Sauli Tuomela, Maaria Perälä, Erkki Aro ja Harry Back käyttivät puheenvuorot.

Kunnanvaltuuston pj. Antti Tuomela käytti puheenvuoron.

Julistettuaan yleiskeskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että tämän jälkeen siirrytään yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yksityiskohtaisen käsittelyn aikana ei tehty muutosehdotuksia talousarvioon.

Puheenjohtaja tiedusteli valtuutetuilta voidaanko päätökseen tehdä seuraava lisäys: Valtuutetaan kunnanjohtaja ja talouspäällikkö tekemään mahdollisia teknisiä korjauksia talousarviokirjaan.

Koska pyydettyjä puheenvuoroja ei ollut, puheenjohtaja totesi kunnanvaltuuston hyväksyneen ehdotetun lisäyksen.

Yksityiskohtaisen käsittelyn päätyttyä puheenjohtaja totesi kunnanvaltuuston hyväksyneen vuoden 2026 talousarvion sekä taloussuunnitelman 2027–2029 ja investointisuunnitelman 2026–2028. Kunnanjohtaja ja talouspäällikkö valtuutettiin tekemään talousarviokirjaan mahdollisia teknisiä korjauksia, jotka tuodaan tiedoksi kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti kokouksessa tehdyllä lisäyksellä.

Talousarviokirja teknisine korjauksineen vaihdetaan pöytäkirjan liitteeksi.

Kunnanhallitus, § 284, 24.11.2025
Kunnanvaltuusto, § 97, 08.12.2025

§ 97

Kunnanvaltuuston kokoussuunnitelma ja kokousasiakirjat vuonna 2026

LAIDno-2017-111

Kunnanhallitus, 24.11.2025, § 284

Valmistelijat / lisätiedot:

Maria Katajamäki, hallintokoordinaattori, maria.katajamaki@laihia.fi

Kokoussuunnitelman mukaan kunnanvaltuuston kokouksia on suunniteltu pidettäväksi 6 kpl vuonna 2026. Lisäksi alustavasti on merkitty pidettäväksi 2 valtuuston iltakoulua.

Kokoussuunnitelmasta voidaan poiketa (esim. muuttaa kokouspäiviä, pitää lisäkokouksia), mikäli siihen on tarvetta.

Valtuuston kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä päivää ennen kokousta. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava yleisessä tietoverkossa. Kokouskutsu voidaan lähettää sähköisesti. (Kuntalaki 94.4 §)

Kokouskutsu julkaistaan sähköisessä kokoustyötilassa, jonne valtuutetut ja varavaltuutetut saavat sähköpostissa kuhunkin kokoukseen erillisen linkin.

Esityslistat ja tarkastetut pöytäkirjat liitteineen (julkisilta osin) ovat luettavissa kunnan kotisivuilla.

Oheismateriaali: Kokoussuunnitelma 2026 (luonnos)

Ehdotus

Esittelijä: Jari Rantala, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää ehdottaa kunnanvaltuustolle, että

1. valtuuston kokoussuunnitelma ajalle 1.1.–31.12.2026 hyväksytään siten, että suunnitellut kokouspäivät ovat 9.2., 16.3., 8.6., 28.9., 9.11. ja 7.12.2026.
2. valtuuston kokouskutsu julkaistaan Kyrönmaa-lehdessä.
3. kokouksen tarkastettu pöytäkirja (julkisilta osin) pidetään yleisesti nähtävillä kunnan kotisivuilla kokouspäivää seuraavan viikon tiistaina.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanvaltuusto, 08.12.2025, § 97

Kokoussuunnitelman mukaan kunnanvaltuuston kokouksia on suunniteltu pidettäväksi 6 kpl vuonna 2026. Lisäksi alustavasti on merkitty pidettäväksi 2 valtuuston iltakoulua.

Kokoussuunnitelmasta voidaan poiketa (esim. muuttaa kokouspäiviä, pitää lisäkokouksia), mikäli siihen on tarvetta.

Valtuuston kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä päivää ennen kokousta. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava yleisessä tietoverkossa. Kokouskutsu voidaan lähettää sähköisesti. (Kuntalaki 94.4 §)

Kokouskutsu julkaistaan sähköisessä kokoustyötilassa, jonne valtuutetut ja varavaltuutetut saavat sähköpostissa kuhunkin kokoukseen erillisen linkin.

Esityslistat ja tarkastetut pöytäkirjat liitteineen (julkisilta osin) ovat luettavissa kunnan kotisivuilla.

Oheismateriaali: Kokoussuunnitelma 2026 (luonnos)

Ehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että

1. valtuuston kokoussuunnitelma ajalle 1.1.–31.12.2026 hyväksytään siten, että suunnitellut kokouspäivät ovat 9.2., 16.3., 8.6., 28.9., 9.11. ja 7.12.2026.
2. valtuuston kokouskutsu julkaistaan Kyrönmaa-lehdessä.
3. kokouksen tarkastettu pöytäkirja (julkisilta osin) pidetään yleisesti nähtävillä kunnan kotisivuilla kokouspäivää seuraavan viikon tiistaina.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus, § 236, 29.09.2025

Konserni- ja elinvoimajaosto, § 31, 09.10.2025

Konserni- ja elinvoimajaosto, § 37, 23.10.2025

Tarkastuslautakunta, § 70, 27.10.2025

Kunnanhallitus, § 285, 24.11.2025

Kunnanvaltuusto, § 98, 08.12.2025

§ 98

Valtuustoaloite / Konserniyhtiöiden valvonta ja tarkastus

LAIDno-2025-289

Kunnanhallitus, 29.09.2025, § 236

Oheismateriaali

1 Valtuustoaloite 2025-289

Laihian Kokoomus -valtuustoryhmä jätti valtuuston kokouksessa 8.9.2025 § 80 valtuustoaloitteen Laihian kunnan konserniyhtiöiden valvonnasta ja tarkastuksesta.

Kunnanvaltuusto päätti lähettää valtuustoaloitteen kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Rantala, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää

1. antaa valtuustoaloitteen konserni- ja elinvoimajaostolle valmisteltavaksi ja selvitettäväksi.
2. välittää valtuustoaloitteen tarkastuslautakunnalle.

Kokouskäsittely

Jäsen Jukka Harju oli poistuneena kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 20.18–20.20.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Konserni- ja elinvoimajaosto, 09.10.2025, § 31

Valmistelijat / lisätiedot:

Jari Rantala, kunnanjohtaja, jari.rantala@laihia.fi

Oheismateriaali

1 Valtuustoaloite 2025-289

Laihian Kokoomuksen valtuustoryhmä teki 8.9.2025 valtuustoaloitteen Laihian kunnan konserniyhtiöiden valvonta ja tarkastus. Aloitteessa esitetään, että tytäryhteisöjen toiminnan lainmukaisuus, taloudellisuus, tehokkuus ja tuloksellisuus sekä riskienhallinnan riittävyys valvotaan ja tarkastetaan konsernijohtoon toimesta konserniohjeissa kohdissa 15.2. ja 15.3. annettujen valtuuksien mukaisesti. Prosessit tulee rakentaa tulevaisuutta ajatellen siten, että se on säännöllinen, läpinäkyvä ja

tukee konsernin johdon, kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan sekä valtuuston tiedonsaantia ja päätöksentekoa.

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 29.9.2025 § 236 antaa valtuustoaloitteen konserni- ja elinvoimajaostolle valmisteltavaksi ja selvitettäväksi.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Rantala, kunnanjohtaja

Konserni- ja elinvoimajaosto päättää aloittaa valtuustoaloitteen valmistelun ja selvityksen.

Päätös

Aloitetaan valtuustoaloitteen valmistelu ja selvitys kunnanjohtajan esittelemien raportointityökalujen pohjalta.

Lopullinen esitys käsitellään seuraavassa kokouksessa.

Konserni- ja elinvoimajaosto, 23.10.2025, § 37

Valmistelijat / lisätiedot:

Jari Rantala, kunnanjohtaja, jari.rantala@laihia.fi

Oheismateriaali

1 Valtuustoaloite 2025-289

Konserniyhtiöiden säännöllinen ja monipuolinen raportointi tukee konsernijohdon, tarkastuslautakunnan sekä valtuuston tiedonsaantia ja päätöksentekoa. Raportointityökaluilla konsernijohto saa konserniohjeen mukaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi- ja kehittämistoiminnan sekä muun tarkastustoiminnan edellyttämät tiedot. Raportoinnin lisäksi konserniohjeen edellyttämiä tietoja saadaan konserniyhtiöiden sekä kunnan operatiivisen johdon säännöllisillä palaverilla.

Konserniyhtiöiden valvontaa ja omistajapoliittista ohjausta varten laaditaan Webropolilla toteutettava konserniraportointilomake, jonka konserniyhtiöt toimittavat kvartaaleittain konserni- ja elinvoimajaoston käsittelyyn. Lisäksi laaditaan taulukkopohja tytäryhtiöiden kokousaikataulua varten sekä taloushallinnon vuosikello.

Oheismateriaali:

- konserniraportointilomake
- kokousaikataulu
- vuosikello

Ehdotus

Esittelijä: Jari Rantala, kunnanjohtaja

Konserni- ja elinvoimajaosto päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että valtuustoaloitteessa esitetyt toimenpiteet toteutetaan konserniraportointilomakkeen, kokousaikataulun, vuosikellon sekä operatiivisen johdon säännöllisten palaverien avulla.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Tarkastuslautakunta, 27.10.2025, § 70

Valmistelijat / lisätiedot:

Jonathan Biskop, KPMG, jonathan.biskop@laihia.fi

Oheismateriaali

1 Valtuustoaloite 2025-289

Laihian Kokoomuksen valtuustoaloitteessa esitetään konserniyhtiöiden valvontatoimenpiteiden aloittaminen. Ehdotuksessa esitetään lisäksi, että kunnan tarkastuslautakunta ottaa välittömästi erikseen keskeiseksi arvioinnin ja tarkastuksen kohteeksi Laihian kuntakonsernin yhtiöt.

Tarkoituksena on varmistaa, että kunnan varoja käytetään tehokkaasti ja vastuullisesti sekä saadaan varmuus siitä, että konserniohjeen määräyksiä noudatetaan kaikissa kunnan tytäryhtiöissä.

Konserniohje:

15.2. Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta laatii suunnitelman konserniyhteisöjen tilintarkastuksen järjestämisestä tilintarkastajaehdokkaiden nimeämistä varten. Kunnanhallitus nimeää tilintarkastajaehdokkaat yhtiökokouksissa ja säätiöiden vuosikokouksissa tehtävää päätöstä varten.

Tarkastuslautakunnalla on oikeus pyytää ja saada tytäryhteisöiltä tietoja valtuuston asettaminen tavoitteiden toteutumisen ja kuntakonsernin tuloksellisuuden arviointia varten. Tarkastuslautakunta voi kutsua tytäryhteisön toimitusjäsentä tai palveluksessa olevan henkilön kuultavaksi lautakunnan kokoukseen. Tarkastuslautakunnan jäsen ei saa paljastaa haltuunsa saamaa salassa pidettävää tietoa sivulliselle.

Tarkastuslautakunta

- huolehtii kuntakonsernin hallinnon ja talouden tarkastamisen järjestämisestä
- pyytää tilintarkastuspalvelujen kilpailuttamiseen liittyvät tarjoukset, suorittaa tarjousvertailun ja nimeää tilintarkastusehdokkaat
- antaa aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla
- tarkastaa ja valvoo konserniyhteisön valvontaan ja sisäiseen tarkastukseen nimettyjen vastuuhenkilöiden toimintaa

15.3. Sisäinen tarkastus

Kuntakonsernin sisäinen tarkastus vastaa luonteeltaan kunnan sisäistä valvontaa. Konserni sisäisestä valvonnasta vastaa konsernijohto. Konsernijohto voi käyttää apuna toimialajohtoa.

Sisäisellä tarkastuksella on oikeus pyytää ja saada tytäryhteisöiltä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi- ja kehittämistoiminnan sekä muun tarkastustoiminnan edellyttämät tiedot. Sisäisellä tarkastuksella on oikeus tarkastaa tytäryhteisön toimintaa ja taloutta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämiseen liittyviä

prosesseja. Sisäisen tarkastuksen henkilöstö ei saa paljastaa sivulliselle haltuunsa mahdollisesti saamaansa salassa pidettävää tietoa.

Oheismateriaali:

- konserniraportointilomake
- kokousaikataulu
- vuosikello

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Mäkinen

Tarkastuslautakunta merkitsee saadun selvityksen tiedoksi.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus, 24.11.2025, § 285

Valmistelijat / lisätiedot:

Jari Rantala, kunnanjohtaja, jari.rantala@laihia.fi

Oheismateriaali

1 Valtuustoaloite 2025-289

Laihian Kokoomus -valtuustoryhmä jätti valtuustoaloitteen Laihian kunnan konserniyhtiöiden valvonnasta ja tarkastuksesta (kv 8.9.2025 § 80). Kunnanhallitus antoi aloitteen valmisteltavaksi ja selvitettäväksi konserni- ja elinvoimajaostolle, joka on käsitellyt asiaa 9. ja 23.10.2025.

Konserniyhtiöiden säännöllinen ja monipuolinen raportointi tukee konsernijohton, tarkastuslautakunnan sekä valtuuston tiedonsaantia ja päätöksentekoa. Raportointityökaluilla konsernijohto saa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi- ja kehittämistoiminnan sekä muun tarkastustoiminnan edellyttämät tiedot. Raportoinnin lisäksi konserniohjeen edellyttämiä tietoja saadaan konserniyhtiöiden sekä kunnan operatiivisen johdon säännöllisillä palaverilla.

Konserni- ja elinvoimajaosto päätti 23.10.2025 § 37 esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että valtuustoaloitteessa esitetyt toimenpiteitä konserniyhtiöiden valvonnasta ja omistajapoliittisesta ohjauksesta toteutetaan kvartaaleittain toimitettavan konserniraportointilomakkeen, kokousaikataulutuksen, taloushallinnon vuosikellon sekä operatiivisen johdon säännöllisten palaverien avulla.

Kunnanhallitus vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoi konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan (hallintosääntö 25 §).

Tarkastuslautakunta on kunnanvaltuuston valitsema itsenäinen toimielin, joka valmistelee kunnanvaltuustolle tarkastusta koskevia asioita. Valtuustoaloite on välitetty tarkastuslautakunnalle, joka tekee siihen liittyen oman vastauksensa kunnanvaltuustolle.

Oheismateriaali:

- konserniraportointilomake
- kokousaikataulu
- vuosikello

Ehdotus

Esittelijä: Jari Rantala, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää

1. että valtuustoaloitteessa esitetyt toimenpiteet toteutetaan konserniraportointilomakkeen, kokousaikataulun, vuosikellon sekä operatiivisen johdon säännöllisten palaverien avulla.
2. ehdottaa kunnanvaltuustolle, että valtuustoaloite voidaan todeta kunnanhallituksen osalta tässä muodossa loppuunkäsitellyksi.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanvaltuusto, 08.12.2025, § 98

Liitteet

1 Valtuustoaloite 2025-289

Konserni- ja elinvoimajaosto on 23.10.2025 § 37 selvittänyt aloitteen kunnan konserniyhtiöiden valvonnasta ja tarkastuksesta. Jaosto päätti esittää, että valtuustoaloitteessa esitettyjä toimenpiteitä konserniyhtiöiden valvonnasta ja omistajapoliittisesta ohjauksesta toteutetaan kvartaaleittain toimitettavan konserniraportointilomakkeen, kokousaikataulutuksen, taloushallinnon vuosikellon sekä operatiivisen johdon säännöllisten palaverien avulla.

Kunnanhallitus hyväksyi em. valvonta- ja ohjaustyökalujen käyttöönoton 24.11.2025 § 285. Kunnanhallitus teki lisäksi ehdotuksen kunnanvaltuustolle aloitteen toteamisesta loppuunkäsitellyksi kunnanhallituksen osalta.

Oheismateriaali:

- konserniraportointilomake
- kokousaikataulu
- vuosikello

Ehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että valtuustoaloite voidaan todeta kunnanhallituksen osalta tässä muodossa loppuunkäsitellyksi.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

§ 99

Kokouksessa jätetyt valtuustoaloitteet

Kokouskäsittely

Keskusta-KD -valtuustoryhmä jätti 8.12.2025 päivätyn valtuustoaloitteen: Laihian kyläkoulujen nostaminen kunnan vetovoimatekijäksi ja markkinointistrategian perustaksi (LAIDno-2025-388).

Laihian Kokoomus -valtuustoryhmä jätti 8.12.2025 päivätyn valtuustoaloitteen:

- Kalliolan asuntoalueen tonttien myynti (LAIDno-2025-389)
- Laihian kunnan tonttikampanjoinnin suunnittelu ja käynnistäminen sekä nuorisoalennusten päivittäminen (LAIDno-2025-391).

Valtuutettu Sanna Halmesmäki jätti 8.12.2025 päivätyn valtuustoaloitteen: Vihreä lippu -ohjelma osaksi Laihian perusopetusta ja varhaiskasvatusta (LAIDno-2025-390).

Päätös

Valtuustoaloitteet annettiin kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

§ 100

Pöytäkirjan nähtävillä pitäminen ja kokouksen päättäminen

Valtuuston, kunnanhallituksen ja lautakunnan pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Pöytäkirjassa julkaistaan ainoastaan tiedonsaannin kannalta välttämättömät henkilötiedot. Pöytäkirjan sisältämät henkilötiedot on poistettava tietoverkosta oikaisuvaatimus- tai valitusajan päättyessä.

Kunnan jäsenen ja 137 §:n 2 momentissa tarkoitetun kunnan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. (Kuntalaki 140 §)

Ehdotus

1. Kunnanvaltuusto päättää, että kokouksen tarkastettu pöytäkirja julkaistaan Laihian kunnan kotisivuilla 16.12.2025.
2. Puheenjohtaja päättää kokouksen.

Päätös

1. Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.
2. Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 20.38.

Kunnallisvalitus

§93, §95, §96, §97, §98

Kunnallisvalitusohje

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arklauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeuden käyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Vaasan hallinto-oikeudelle.

Valitusviranomaisen yhteystiedot:

Vaasan hallinto-oikeus
postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa
käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 4. krs, 65100 Vaasa
s-posti vaasa.hao(at)oikeus.fi
telekopio 029 5642 760

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa, osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä oikeudenkäyntimaksun tuomioistuinmaksulain (1455/2015) perusteella. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa valitusviranomaiselta.

Lisätiedot ja asiakirjapyyntö

Lisätietoja kunnallisvalituksesta ja päätöstä koskevia asiakirjoja voi pyytää Laihian kunnan kirjaamosta.

s-posti: laihian.kunta@laihia.fi

Muutoksenhakukielto

§90, §91, §92, §94, §99, §100

Muutoksenhakukielto

Tästä päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 § mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Lisätietoja muutoksenhakukiellosta:

sähköposti: laihian.kunta@laihia.fi